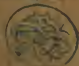
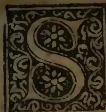
Regule: ordinationes ⁊ cõstitutio-nes Cancellarie. S.d.n.d. Leon diuina prouidentia Pape.x. scripte ⁊ correcte in Cãcellaria Apostolica

Sanctissimus in xp̃o pater ⁊ dñs noster dñs Leo diui-na prouidentia Papa.x. suoꝝ predecessoꝝ vestigijs inherendo normã ⁊ ordinẽ gerendis dare volẽs in cra-stinũ assumptionis sue ad summi apostolatus apicem: videlicet Die.xij. mẽsis Martij Anni dñi. M.d.xiij. Cõstitutiones reseruationes ⁊ Regulas infrascriptas fecit. Quas extunc suo tẽpore duraturas obseruari vo-luit: ⁊ quas de eius mandato ⁊c. Nos Sixtus miseratione diuina tituli sancti Petri in vincula Presbiter Cardinalis Sancte Romañ ecclesie Vicecancellarius die vltima mensis Martij in Cancellaria apostolica fecimus publicari.

¶ Reseruationes generales ⁊ speciales: ⁊ Primo constitutionis Ad regimen: ⁊ Execrabilis.

¶ In primis reseruationes fecit similes illis que in ꝯstitutioñ fe.re. Be-nedicti pape.xij. que incipit. Ad regimen: continent. ⁊ illas locũ habere

uit: ¶ Officiales in eadē cōstitutione expressi Apostolice sedis offi
s ante obitum eorum esse desierint quo ad beneficia que tempore
officiales erant obtinuerant. Ac reseruauit beneficia que per consti-
ones pie memorie Joannis pape .xxij. que incipit. Execrabilis: va-
cant vel vacare contigerit.

¶ Reseruatio Cathedralium ecclesiarum ⁊ monasterio-
rum valorem .cc. florenorum excedentium.

¶ Item reseruauit specialiter oēs ecclesias et Patriarchales. Archiepa-
les. Epales. Necnō oīa monasteria viroꝝ valorem .cc. florenoꝝ auri cō-
muni extimatione exceden. quotienscunq; illis vti voluerit.

¶ Reseruat dignitates post pontificales maiores in Cathedra.
Metro. ⁊ Principales in Collegiatis. ⁊ dignitates Conuentua-
les quorūcunq; ordinum: sed non militiarum. necnon suorum ⁊
Cardinalium familiarum beneficia.

¶ Itē reseruauit spāliter dispositioni seu oēs dignitates maiores post pō-
tificales in Cathedralibus ⁊ Metropolitan. Ac principales in Collegia-
tis ecclesijs valorē .x. florenū auri cōmuni extimatione exceden. Necnon
prioratus preposituras ⁊ prepositatus ac alias dignitates cōuentuales ⁊
Preceptorias generales ordinū quorumcūq;: sed nō militiarū. Necnon
quecūq; beneficia que sue et dū Cardinalatus fungebat honore existētis
⁊ sancte Ro. ecclesie viuētiū nūc ⁊ q erūt suo tpe Car. familiares continui
cōmensales obtinēt ⁊ imposterū obtinebūt eoꝝ familiaritate durante: ⁊
in qbus seu ad que ius eis competit aut competierit: et si ab ipsa familia-
ritate per obitum Cardinalium eorundem vel alias recesserint.

¶ Reseruatio beneficioꝝ Collectoꝝ ⁊ subcollectoꝝ.

¶ Item reseruauit generaliter omnia beneficia ecclesiastica quorūcunq;
Collectoꝝ ⁊ vnicoꝝ in quacūq; Ciuitate vel diocē qui suo tpe eoꝝ offi-
cia exercuerint: Subcollectoꝝ fructuū ⁊ prouentuū Camere apostolice
debitoꝝ: illa videlicet beneficia duntaxat: que durante eoꝝ officio obti-
nuerint ⁊ in quibus seu ad ius tunc eis competierit.

Reseruatio beneficioꝝ curialium dum curia transfertur.

¶ Item reseruauit oīa ⁊ singula beneficia ecclesiastica quorūcunq; Cu-
rialiū: quos dū curia Romañ de loco ad locū transfert eam sequendo de-
cedere contigerit: ⁊ in quouis loco quantumcūq; et dicta Curia remoto.

Reseruatio beneficioꝝ Cubiculárioꝝ ⁊ Cursoꝝ.

¶ Item reseruauit idem dñs noster Papa dispositioni sue omnia bene-
ficia Cubiculárioꝝ ⁊ Cursoꝝ suorum.

Reseruatio beneficioꝝ sancti Petri. sancti Jo. Lateran.
⁊ sancte Marie maioris de Urbe ecclesiarum. ac benefi-
ciorum Cardinalium a Ro. cu. absentium.

Item reseruauit dispositioni sue generaliter quecūq; Canonicatus ⁊ pre

deñ ac dignitates personatus & officia in basilica principis Apostolorum sancti Jo. Lateraneñ. ac beate Marie maioris de vrbe ecclesijs. Necnõ ad collationẽ prouisionẽ & presentationẽ seu quãuis aliã dispositionẽ sancte Ro. ecclesie Cardinaliũ a Romanã curia absentiũ ratione suorum Episcopatuũ Cardinalatus & in ipsarũ Cardinalatibus ecclesiarum & titulorum spectantia q̃diu absentia sua durauerit canonicatus & prebeñ digni tates personatus administrationes vel officia ceteraq; beneficia ecclesiastica cum cura & sine cura vacantia & inantea vacatura tam in eadẽ vrbe q̃ in ecclesijs Ciuitatibus & diocesibus dictorum Episcopatuum consistentia. Ac decreuit &c.

Item voluit q̃ concessa per predecessorem suum & de eius mandato expediantur in forma rationi congruit vt moris est.

Reseruatio olim ecclesiarum quas predecessor tp̃e obitus re seruauerat pariter beneficiorum tunc vacantiũ tanq̃ affecta.

Item declarauit omnium & singulorum ecclesiarum cathedralium & monasteriorum prouisiones quas prefati. d. predecessores sui ordinationi & dispositioni eorum. Necnõ omnia & singula beneficia ecclesiastica que dicti predecessores ẽt prefate dispositioni cum interpositione decreti reseruauerãt. Que q̃dẽ ecclesie & monasteria necnõ sic reseruata bñficia tp̃e obitus eorũdẽ p̃decessorum vacabãt: aut eccl'ie monasteria hm̃oi sic cõmẽdata vel eis administratores deputati nõ fuissent ẽt tũc vacassent remansisse & remanere per huiusmodi reseruationum & decretum affecta: nullũq; de illis preter Ro. Pon. ea vice se intromittere vel disponere potuisse siue posse quoquomodo decernens irritum & inane si secus de illis attemptatum forsan erat tunc vel imposterum contigerit attemptari.

Reuocatio Expectatiuarum.

Item reuocauit quascunq; expectatiuas & collationum mutationes que in aliqua sui parte sunt sortite eff ctum: ac reualidationes & extensiones eas quomodolibet decernentes: necnõ alias quã sup q̃bus p Cancel. apo. lre in forma solita expediri cõsueuerunt reseruationes de q̃buisuis ẽt Patriarchalibus metro. & alijs Cathedralib[9] Ecclesijs ac monasterijs & beneficijs. Necnõ officijs q̃buslibet Ro. cu. vacaturis cum prouisione seu de prouidendo mandatis & extensionibus inde secutis per dictos predecessores in fauorem quorumcũq; & quibuscunq; concessas & factas: ac facultates nominandi reseruandi & conferendi que ab eadem predecessoribus emanauerunt illarũq; vigore factas nominationes & reseruationes quo ad ea in quibus nondum sunt sortite effectum.

Reuocatio vnionum annexionum & incorporationum.

Item rationalibus suadentibus causis ipse dñs noster oẽs vniones annexiones & incorporationes de quibusuis Cathedralibus necnon alijs ecclesijs ac monasterijs dignitatibus personatibus officijs ac beneficijs

& locis ecclesiasticis p cessum vel de cessum aut alis quomodolibet dimit
tendis qualiacu͂qꝫ fuerint inuicē vel alijs ecclesijs mona. mense digni.
proprio. officijs beneficijs & locis quōlibet apostolica vel quauis alia au/
ctoritate factas que suū sortite nō sunt effectū. ac quecu͂qꝫ cōcessiones &
mandata super vnionibus annexionibus & incorporationibus taliter fa/
ciendis reuocauit cassauit & irritauit: nulliusqꝫ decreuit existere firmita/
tis. Nec aliculi quascu͂qꝫ clausulas vel adiectiones in quibusuis apostoli
cis ēt que motu ꝓprio aut ex certa sciētia ꝓcesserant & emanauerant lr͂is
ēt si in eis decretū eēt illas ex tu͂c effectū sortitas eēt quōlibet cōtentis
aduersus reuocationē cassationē & irritationē hmōi noluit aliquatenus
suffragari vnionibus annexionibus & incorporationibus in fauorem san
cte Ro. Ecclesie Cardinalium quas in suo robore permanere voluit in
his omnibus duntaxat exceptis.

¶ Reualidatio litterarū gratiā vel iustitiā contineñ ac restitutio i
pristinū statū ad exequendū ac si inchoatio infra annū facta fuisset.

¶ Item predictus. d. n. oēs & singulas ab eodē Julio predecessore infra
Annū ante diem obitus sui concessas gratie vel iustitie lr͂as temporibus
debitis earū executoribus nō presentatas omnino reualidauit & in statū
pristinū in quo videlꝫ ante fuerant & eos pro quibus erant obtente quo
ad hoc plenarie restituit. Ac decreuit p executores p̄dictos vł ab eis sub
delegandos perinde ad ipsarū executionem procedi posse & debere ac si
executio huiusmodi temporibus predictis inchoata fuisset.

¶ Reuocatio facultatum concessarum quibuscunqꝫ.

¶ Item reuocauit quascu͂qꝫ facultates concessas qbusuis Patriarchis
Archiepīs Episcopis ac alijs prelatis & personis. necnō Aplice sedis nū
cijs: ac fructuū & prouentuū Camere apostolice debitorū collectoribus
de dispensando cū qbusuis psonis super matrimonio contracto vel ɔtra
hendo in gradu ꝓhibito: ac super natalium & etatis defectibus: & de incō/
patibilib⁹ ecclesiasticis beneficijs insimul retinēdis: necnō de notarijs pu/
plicis creandis: ac alis a p̄missis officia ipsoꝝ nūtioꝝ & collectoꝝ directe
nō cōcernētes quoad oīa in qbus facultates ipse nō sunt sortite effectū:
ēt si nūtijs eisdē dicte Sedis Legatis de latere ɔpetēs fuerit ɔcessa ptās.

¶ De dictionibus numeralibus in lr͂is Apostolicis ponendis.

¶ Item vt in apostolicis lr͂is cōmittendi crimen falsi per amplius tolla
tur occasio. Voluit statuit & ordinauit ꝙ inantea dictiones numerales
que in dictis lr͂is ante Kaleñ. Nonas & Idus imediate poni ɔsueuerūt
p lr͂as & syllabas extense scribant̄ Et aliter prefatis lr͂is in quibus hmōi
dictiones aliter scripte fuerint ad bullariam nullatenus mittantur.

¶ De concurrentibus super beneficio iuxta qualitatem.

¶ Item voluit ꝙ de concurrentibus super vacantibus seu certo modo
vacaturis beneficijs illi qbus gratie Motu ꝓprio conceduntur ceteris s

nisi motu gratias non habentibus: alias graduati non graduatis: et inter graduatos magis graduati: ac inter equaliter graduatos prius graduatis necnō colorato titulo possessores nō possessoribus: et inter personas alias in curia presentes absentib⁹ ab ea: ac inter presentes nō beneficiati beneficiatis: et similiter inter absentes et ceteris paribus oriundus non oriundo: et diocesanus nō diocesano. In reliquis vero singuli qui prius Apostolicas desuper lfas eoꝝ executoribus presentauerint alijs in ipsoꝝ de quibus agi contigerit beneficiorum assecutione preferantur.

℄ De nō tollendo ius quesitum p quamcūq3 cōmissionem.

℄ Item ne p varias que pro cōmissionibus seu mandatis et declarationibus habēdis in causis plerumq3 fiunt suggestiones iusticia postponat. Idem dn̄s noster decreuit et declarauit sue intentionis fore q deinceps p quamcūq3 signaturam seu concessionem gratias seu lfas apostolicas p cōmissionibus seu mandatis aut declarationibus et gratijs seu lfis hmōi et si Motu pprio et ex certa sciētia p Sanctitatem suā emanauerint vel de eius mādato faciendas nulli ius sibi quesitum quomodolibet tollat.

℄ In .xiiij. anno in Cathedralibus. In .x. autem anno in Collegiatis eccl'ijs possunt habere canonicatus et pbēd.

℄ Item q puisiones seu concessiones vel mādata de prouidendo de Cathedralium ecclesiarum canonicatibus et prebēn. que pro quibusuis psonis si .xiiij. sue etatis annum non compleuerint quomodolibet emanauerint nisi eis q illos in minori etate recipere possint per sedem apostolicā specialiter concessum fuerit et quecunq3 impetrationes de canonicatibus et prebēn in Collegiatis ecclesijs si impetrantes minores .x. annis fuerint et de hoc in impetrationibus huiusmodi expressa mentio non fiat nullius roboris sint vel momenti et habeantur pro infectis.

℄ De infirmis eorum beneficia resignantibus.

℄ Item voluit q si qs in infirmitate ꝯstitutus resignauerit aliquod beneficiū siue simpliciter siue ex causa permutatiōis et postea infra .xx. dies a die p ipsum resignantē prestandi ꝯsensus ꝯputando de ipsa infirmitate decesserit ac ipsuz beneficiū ꝯferat p resignationē sic factā collatio hmōi nulla sit ipsumq3 beneficium nihilominus p obitum censeatur vacare.

℄ Cui concedatur de parrochiali ecclesia debet intelligere et loqui ideoma illius patrie.

℄ Item voluit q si cōtingat ipsum alicui persone de parrochiali ecclesia prouidere seu mandare prouideri vel gratiam expectatiuam concedere nisi dicta persona intelligat et intelligibiliter loqui se at ideoma loci vbi huiusmodi ecclesia consistit prouisio seu mandatuz et gratia desuper quo ad parrochialem ecclesiam nullius sint roboris vel momenti.

℄ De beneficio impetrato per obitum viuentis.

℄ Itē si qs supplicauerit sibi de bñficio quocūq3 tanq3 p obituz alicuius

tūc viuentis vacāte puideri ꝛ postea p obitū eius vacet puisio dicto sup plicanti p obitū hmōi denuo facienda nullius sit roboris vel momenti.

¶ De vnione ꝛ vnionum confirmatione.

¶ Item voluit ꝙ petētes beneficia ecclesiastica alijs vniri teneant̄ expri mere verum annuum valorem secundum cōmunem extimationem tam beneficij vniendi ꝙ̄ illius cui vniri petitur: alioquin non valeat vnio. Et semper in vnionibus cōmissio fiat ad partes vocatis quoꝝ interest. Et idem voluit obseruari in confirmationibus vnionum factarum.

De mendicantibus transeuntibus ad alios ordines.

¶ Item de mendicantibus qui ad alios ordines transierint pro tempore voluit constitutionem fe. re. Martini pape. v. predecessoris sui desuper factā ꝛ in libro Cancellarie apo. descriptam: que incipit. Uiam ambitio se cupiditatis ꝛc. firmiter obseruari.

De male promotis seu ordinatis ad sacros ordines.

¶ Item de clericis extra tēpora a iure statuta siue ante etatem legitimā: aut absq̄ dimissorijs lr̄is ad sacros ordines se promoueri facientibus p tpe ēt voluit ↄstitutionem pie memorie Pij pape. ij. similiter predecesso ris sui desuper editam ꝛ in dicto Cancel. apo. libro descriptam: que inci pit. Cum ad sacrorum ordinum pari modo obseruari.

¶ De Moneta.

¶ Item declarauit idem dn̄s noster ꝙ libra Turon̄. paruorum ꝛ floreno rum auri de Camera pro equali valore in concernentibus litteras ꝛ Ca meram apo. computari ꝛ extimari debeant.

¶ De beneficijs vacaturis.

¶ Itē prefatus dn̄s noster Papa voluit decreuit ꝛ ordinauit ꝙ quecūq̄ ↄcessiones gratie ꝛ mandata ēt Motu pprio ꝛ cū derogatione huius cō stitutionis que ab eo p quibusuis psonis emanauerint de puidendo eis de qbusuis beneficiis vacaturis p pmotionem quoꝝcunq̄ ad ecclesiarū ꝛ monasterioꝝ regimina si huiusmodi cōcessiones ꝛ mandata diem pmo tionis pmouendoꝝ ipsoꝝ precesserint. Necnon quascunq̄ collationes ꝛ prouisiones pro tpe faciendas de premissis ac quibusuis alijs beneficijs ecclesiasticis secularibus ꝛ regularibus que per promouendos vel assu mendos ad quascūq̄ prelaturas inter illarum vacation̄ ꝛ huiusmodi pro motionem vel assumptionem tempora simpliciter vel causa permutatio nis vbicunq̄ resignari vel alias dimitti contigerit cum inde secutis pro tempore sint cassa ꝛ irrita nulliusq̄ roboris vel momenti.

Nō iudicet̄ iuxta formā supplicationis: sed lraꝝ expeditaꝝ.

¶ Item voluit statuit ꝛ ordinauit idem dn̄s noster ꝙ iudices in Ro. cu. deputati pro tpe ēt si sint sancte Ro. ecclesie Cardi. causarū palatij apo stolici Auditores: vel quicunq̄ alij non iuxta supplicationū signatarum super qbusuis impetrationibus vel ↄcessionibus nisi sint cōmissiones in

sticiã ꝯtinentes ꝑ placet vel ꝑ sancte Romanẽ ecclesie Uicecancellarium iuxta facultatẽ super hoc sibi cõcessam signate: sed iuxta lrarum sup eisdẽ impetrationibus ⁊ concessionibus confectarum tenores ⁊ formas iudicare debeant. Et si littere ipse minus bene per preoccupationem vel alias expedite reperiantur ad illorum quorum interest instantiam apostolicam Cancellariam remitti poterunt per eius officiales qbus huiusmodi tenores ⁊ formas restringere conuenit ad formas debitas reducende.

De regulis Cancellarie producendis.

Item attendens idem dñs noster ꝙ super habenais de Cancel. apo. regulis ⁊ ꝯstitutionibus inibi descriptis faciliter per illos qui in Ro. cu. indiguerint ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest. Nec consultum foret ꝙ super earundẽ regularũ ⁊ ꝯstitutionũ quas iuxta varietatẽ occurrentiũ causarũ ⁊ negotioꝝ aliquotiẽs imitari cõuenit ꝓbãdo tenore vel effectu testiũ plerũqꝫ tenacẽ desup memoriã nõ habentiũ depositionibus stare deberet: voluit statuit ⁊ ordinauit ꝙ deinceps quilibet ex auditoribꝰ causarũ palatij apostolici ⁊ alijs ẽt si sancte Romanẽ ecclesie sint Car. in ipsa curia ꝓ tpe deputatis auctoritate apostolica Judicibus ẽt in causis actu pendẽtibus super huiusmodi tenore vel effectu ꝓbando dũtaxat stet fidemqꝫ adhibeat cedule siue scripture desuper a duobus de maiori parco ꝙ danda sit a tergo signate ⁊ ẽt duobus alijs lrarum apostolicarũ abreuiatoribus in ipsa Cancellaria auscultate: ⁊ dñi Uicecãcellarij seu dictam Cancellariam Regentis manu subscripte vt moris est. Quicquid autem secus fieri contigerit nullius sit roboris vel momenti.

De surrogandis collitigantibus.

Item dñs noster litium succedere cupiens anfractus: ⁊ ne noui collitigantibus aduersarij dentur prouidere voluit statuit ⁊ ordinauit ꝙ quotiens deinceps aliquem super quouis ecclesiastico beneficio collitigantẽ in iure vel ad ius si quod forsan eius aduersario in dicto beneficio ꝯpetierit surrogari ꝯcesserit: dũmodo prefatus collitigãs in dicto bñficio intrusus nõ fuerit: nec super eo cõtra dictum aduersarium postꝗ̃ illud per triennium pacifice possiderit lis tunc mota fuerit alioꝝ quorumlibet de premisso iure siue tunc vacet: vel cum vacauerit impetrationes vel concessiones ẽt motu proprio infra mensem ante concessionem huiusmodi facte nullius sint roboris vel momenti.

Nõ valeat impetratio nisi precesserit ꝯgruum tps.

Item voluit ⁊ ordinauit ꝙ omnes gratie quas de qbusuis beneficijs ecclesiasticis cũ cura vel sine cura secularibus ac regularibus ꝑ obitum quarumcũqꝫ personarũ vacantibus inantea fecerint nullius roboris vel momenti sint nisi post obitum ⁊ ante datã gratiarum huiusmodi tantũ tẽpus effluxerit ꝙ interim vacationes ipse de locis in qbus ꝑsone ꝓdicte decesserint ad notitiã eiusdẽ. S. dñi nisi verisimiliter potuerint peruenisse.

Non valent cõmissiones nec pcessus causarum super gratia nisi litteris expeditis.

¶ Item q̄ omnes ꝛ singule causarum cõmissiones quas inantea fieri cõtigerit obtente vel occasione pcessionum dictarum apostolicarum de beneficijs ecclesiasticis gratiarum sup q̄bus apostolice lr̄e confecte nõ fuerint: ac processus desuper habendi nullius sint roboris vel momenti.

De impetratione beneficioꝝ vacantium per obitum familiarium Cardinalium.

¶ Item voluit q̄ impetrans beneficium vacans p obitum familiaris alicuius Cardi. teneat̃ exprimere nomen ꝛ titulum ipsius Car. Et si ille in curia fuerit eius ad id accedat assensus alias desuper gr̄a sit nulla. Et idẽ seruari voluit et si dicti familiare dictoꝝ Cardinalium familiares esse desierint: seu ad alioꝝ Cardi. familiaritatẽ similem trãsiuerint quo ad beneficia que familiaritate priori durante obtinuerint: ꝛ in quibꝰ ex ipsa priori familiaritate durante ius eis competierit ita q̄ quo ad illa Car. quoꝝ prius familiares fuerint suum habebunt adhibere consensum.

¶ Item idem dn̄s noster ad euitandũ lites ꝛ pcentiones que ex precedẽti sua cõstractione exoriri possent vestigijs predecessoꝝ suoꝝ inherendo: voluit statuit ꝛ ordinauit q̄ si beneficia q̄ per obitum familiarium continuorum cõmensalium eorundem Cardinalium in futurum vacabunt cessantibus Apostolicis reseruationibus ad alterius Cardinalis collationẽ vel aliam dispositionem pertinere deberent in dicta precedenti constitutione non comprehendant̃ quo ad hoc vt in prouisionibus talium beneficiorum super expeditione litterarum illius Cardinalis cuius familiaris defunctus ille extitit consensus requiri debeat: sed beneficia huiusmodi ad collationem ꝛ quãuis aliaꝫ dispositionem Cardinalis ordinarij collatoris vt prefert̃ libere spectare censeant̃. Et si apud sedem Apostolicã beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiariuꝫ vacauerint: tunc in prouisione huiusmodi talium beneficiorum super expeditione lr̄arum illius Cardinalis exigat̃ consensus si in Ro. cu. presens fuerit: ad quem eorundem collatio vel alia dispositio vt prefertur pertinere deberet.

Signatura p Fiat prefert̃ illi p Concessum.

¶ Item voluit idem q̄ dn̄s noster q̄ concurrentibus eadem die super quocunq̄ beneficio per Fiat ꝛ per Concessuꝫ signaturis: ex eis per Fiat habens alteri preferatur.

De impetrando beneficiuꝫ p annũ pacifice possessum.

¶ Item ideꝫ dn̄s noster vt improbi lites exquirentiũ motus reprimant̃ voluit statuit ꝛ ordinauit q̄ quicunq̄ beneficiũ ecclesiasticũ tunc p annũ imediate pcedentẽ pacifice possessum ꝛ qd̄ certo modo vacare pretendit deinceps impetrauerit nomen gradum ꝛ nobilitatẽ possessoris eiusdẽ: ꝛ quot ãnis illud ipse possedit ad specificã ꝛ determinatã ex qua clare pstat

poterit ꝙ nulli ipſi poſſeſſori in dicto beneficio ius competat cauſam in
huiuſmodi impetratione exprimere: ꝛ infra ſex menſes ipſum poſſeſſorē
ad iudiciū euocari facere: cauſamq; exinde deſup infra annū vſq; ad ſniaꝫ
diffinitiuā incluſiue pſequi debeat ꝛ teneat. Alioquin impetratio predi
cta ꝛ quecūq; inde ſecuta nullius exiſtant firmitatis. Et idem impetrās
de damnis ꝛ intereſſe poſſeſſorē p̄dictū ꝓpterea ꝯtigentibus ei ſatiſfa
cere. Et ſi poſſeſſorē ipſum iniuſte friuole ac idebite moleſtaſſe repertus
extiterit Quinquaginta florenī auri perſoluere Camere apo. ſit aſtrictus
Nec alius q̄ʒ premiſſe vacationis modus: ēt p līas Si neutri: aut ſurro
gationis vel alr̄e ſibi quo ad hoc vt beneficium hmōdi ea vice ꝓſequi vel
obtinere valeat quomodolibet ſuffraget: Iudeq; nullatenus inantea liti
gioſum propterea cenſeatur.

¶ De trienali poſſeſſore non moleſtando.

¶ Item ſtatuit ꝛ ordinauit idem dn̄s noſter ꝙ ſi quis quecūq; ecclefia
ſtica beneficia qualiacūq; ſint abſq; ſimoniaco ingreſſu ex apo. vel ordina
ris collatiōn aut electiōn ꝛ electionis huiuſmodi ꝯfirmatione ſeu p̄ntatō
ne ꝛ iſtitutōe illoꝝ ad quos bn̄ficioꝝ hmōi collatio puiſio electio ꝛ p̄nta
tio ſeu quevis alia diſpoſitio ptinet p trienniū pacifice poſſiderint dūmō
in beneficijs hmōdi ſi diſpoſitioni apo. ex reſeruatione generali in corpo
re iuris clauſa reſeruata fuerint ſe non intruſerint: ſuper eiſdē beneficijs
taliter poſſeſſis moleſtari nequeant. necnon impetrationes quaſlibet de
beneficijs ipſis ſic poſſeſſis factas irritas ꝛ inanes cenſeri debere decre
uit antiquas lites ſuper illis motas penitus extinguendo.

¶ De publicatione facienda in beneficijs reſignatis.

¶ Item idem dn̄s noſter ſtatuit ꝛ ordinauit ꝙ quecunq; beneficia eccle
ſiaſtica ſiue in Ro. curia ſiue extra eaꝫ reſignata niſi de illis facte reſigna
tiones ſi in Ro. curia infra ſex menſes: ſi extra dictam Curiam facte ſint
infra menſem extunc vbi dicta beneficia ꝯſiſtunt publicare ꝛ poſſeſſio il
loꝝ ab eis quos id ꝯtingit petita fuerit ſi reſignantes illa poſtmodum in
eorundē reſignatoꝝ poſſeſſione deceſſerint nō p reſignatiōnē ſed p obitū
hmōi vacare cenſeant. Collationes quoq; de illis tanq̄ʒ p reſignationeꝫ
vacantibus facte ꝛ inde ſecute nullius ſint roboris vel momenti.

¶ De non appellando ante diffinitiuam ſententiam.

¶ Item idem dn̄s noſter vt litibus finis celerius imponatur: ꝛ litigan
tiū parcat ſumptibus ꝛ expenſis ſuoꝝ predeceſſoꝝ ꝯſtitutionibus ꝛ ſta
tutis inherendo ſtatuit ꝛ ordinauit: ꝙ in cauſ in Ro. curia pendentibus
ꝛ quas in ea impoſterū quouiſmodo ꝯtigerit agitari: nulli ante diffiniti
uam ſententiā liceat appellare. Nec appellatio ſi fuerit emiſſa debeat ad
mitti: niſi ab interlocutoria que vim habeat diffinitiue: vel a grauamine
minime concernente negotiū principale cō nō poſſit p appellationē a dif
finitiua ſnīa reparari. Nulliſq; cauſe appellationū hmōi cōmittant niſi

in cõmissione exprimatur q interlocutoria vim diffinitiue habeat: vel q tamē sit tale q in appellatiōe a diffinitiua nō valeat reparari. Alioquin appellatiões et cõmissiones imposterū et qcqd inde secutū fuerit nullius sit roboris vel momēti: cõmissionibus appellationū iam ducibus presentatis et exhibitis in suo robore permansuris in qbus lat. s sup eisdē sententijs secūdo vel vlterius ab eis nō liceat appellare. Appellantes vero et appellationes ēt ab interlocutorijs et grauaminibus hmōi suo vel alterius nomine psequeñ si succubuerint vltra expēsas et dāna ad que resarciēda de iure pdemnatus compellitur. xx. florenoꝝ auri pena mulctetur.

Cõmissioni post conclusionem non stetur nisi derogetur conclusioni.

Item statuit et ordinauit q in Cõmissionibus de Justitia seu mandatis ēt psistorialibus p eum seu de eius mandato vel auctoritate in causis in qbus conclusum existat imposterum concedendis: ēt si in eis de conclusione huiusmodi implicite mentio facta fuerit nihil censeat esse pcessum nisi p pcessionem cõmissionis huiusmodi pclusioni derogetur expresse.

De litteris expediendis.

Itē voluit et ordinauit q si aliqui Religiosi petant aliquod beneficiū ad nutū reuocabile cū clausula q exinde pro solo nutu Abbatis vel superioris nō possint amoueri littere quo ad ipsam clausulā nullatenus expediantur nisi idem dñs noster ponat in signatura q non possint amoueri: vel ad partem clausulam ipsam concedat.

De clausulis ponendis in resignatione beneficij.

Item si cõmittatur alicui beneficij resignationis receptio ponat clausula Attente quoqꝫ prouideas et c. Et si ex causa permutationis resignationes fiant ponatur clausula q Neutri permutantiū ius acquirat nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

De supplendis defectibus.

Item voluit q si petantur suppleri defectus in genere nullatenus littere desuper concedantur nisi in petitione desuper huiusmodi defectus exprimantur: vel per Fiat vt petitur supplicatio signata fuerit.

Derogatio Juris patronatus.

Item voluit q super quouis ecclesiastico beneficio de Jure patronatus laicorum non expediantur littere: nisi ponatur expresse q tale beneficium tanto tempore vacauit q eius collatio ad Sedem apostolicam legitime est deuoluta: vel quia tempus patronis laicis ad presentandum a iure prefixum lapsum existat: aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuri patronatus huiusmodi derogari contigerit si ius huiusmodi ad aliquem Regem: ducem: marchionem vel alium principem pertineat: et de hoc in litteris prouisionis vel mandati de prouidēdo de dicto beneficio mentio facta nō fuerit: nō censeatur iuri huiusmodi

quomodolibet derogatum.

¶ De Cōmendis.

¶ Item voluit q̄ nulli seculari de regulari: nec religioso de seculari beneficijs cōmenda detur nisi in signatura vel per clausulam ad partem super petitione cōmende huiusmodi de cōmenda ipsa mentio fiat.

¶ De Reformationibus.

¶ Item voluit statuit et ordinauit q̄ super quibuscunq; reformationib⁹ signatis super impetrationibus quorūcunq; beneficiorum vacantiū vel certo modo vacaturorum in qbus petit̄ q̄ lr̄e sub prima data expediri possint: si ex huiusmodi expeditione sub tali data cuiq; videat̄ fieri posse preiudiciū lr̄e huiusmodi super ipsa prima data nullatenus expediantur: nisi reformationes huiusmodi p verba Fiat et sub prima data signate fuerint.

¶ De beneficijs resignatis in Cancellaria: et de resignantibus beneficia et consensu in pensionem.

¶ Item voluit et ordinauit q̄ super resignatione cuiuscunq; beneficij ecclesiastici seu cessione iuris in eo quam in manibus suis vel in Cancellaria apostolica fieri contigerit apo. lr̄e nullatenus expediant̄ nisi resignās vel cedens si presens in Ro. cu. fuerit personaliter alioquin procuratorem suū ad hoc ab eo specialiter constitutū expeditioni huiusmodi in eadem Cancel. expresse consenserit et iurauerit vt moris est. Nec littere reseruationis vel assignationis et decreti pro ipso cuiusuis pensionis annue super alicuius beneficij fructibus expedirī poss̄int nisi de consensu illius qui pensionem predictam persoluere tunc habebit.

¶ De ingressu religionis.

¶ Item q̄ non dentur lr̄e super beneficijs vacaturis per ingressum religionis nisi illc precesserit datis desuper petitionis.

¶ Qd̄ non valet impetratio facta per modum in Cancellaria exprimendum.

¶ Item voluit q̄ si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancellaria apostolica exprimendum talis impetratio non valeat nec littere desuper expediantur.

¶ Cum exprimitur nomen proprium iudicis et dignitatis Iudex per se ipsum tenetur exequi mandatum.

¶ Item voluit statuit et ordinauit q̄ quotiens cūq; p signaturem suā vel de eius mandato factā super expediendis aliquibus cū adiectione proprij nominis vel dignitatis cuiusuis: Iudex dele lr̄e desuper expediantur cū expressione q̄ idem Iudex executionem faciat per semetipsum.

¶ De dispensationibus in gradu consanguinitatis.

¶ Item voluit q̄ in lr̄is dispensationū super aliquo gradu consanguinitatis vel affinitatis aut alias prohibitio ponatur clausula Si mulier rapta non fuerit: et si scienter ponatur clausula addita in quinterno.

¶ Super defectu natalium.

¶ Voluit ꝙ in dispensationū super defectu natalium possint succedere in bonis temporalibus: ponatur clausula ꝙ non preiudicetur illis ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

¶ Super defectu etatis.

¶ Item ꝙ ꝑ quamcūqꝫ signaturā in quauis grā nullatenus dispensatio veniat: nisi dicta grā totaliter effectū huiusmodi dispensationū ꝯcernat vel al's nihil ꝯferret aut operaret. Et si super defectu etatis sit dispēsatio huiusmodi de duobꝰ dūtaxat ānis dari valeat habita prius ꝑ testes idoneos vel al's informatiōe quo ad hoc de idoneitate ꝑsone cui dicta dispēsatio ꝓcedit.

¶ Super defectu natalium Nobilium ⁊ aliorum.

¶ Item voluit ꝙ super defectu nataliū dant Graduatis seu de magnis Nobilibus genitis ꝑ simplicem signaturām quatuor ēt si canonicatus ⁊ prebeñ Cathedraliū seu Collegiatarū ecclesiarū ⁊ ꝑ Fiat vt petit vltra hoc dignitates ēt maiores ⁊ principales. Alijs vero per fiat tria. Et per Fiat vt petitur quatuor si petant. dūmodo canonicatus ⁊ prebeñ Cathedralium ecclesiarum vel dignitates non existant.

¶ De incompatibilibus.

¶ Voluit ꝙ super obtinendis incōpatibilibus beneficijs in Theologia magrīs: ⁊ in Iure canonico vel ciuili doctoribus: ⁊ in illis cū rigore examinis ac in eadē theo. licentiatus aut baccalarijs formatis. ac magnis nobilibus ꝑ Fiat quinquenniū: ⁊ addito vt petit quoad vixerit ad duo incōpatibilia. Alijs vero ꝑ Fiat biēniū: ⁊ addito vt petit trienniū ad duo: dūmō nō sint due dignitates maiores post pontificales seu principales: aut due ꝑrochiales ecclīe: vel tales mixtim cū ptāte ꝑmutādi si petatur.

¶ De obtinendis duabus parroccialibus ecclesijs vel dignitatibus principalibus.

¶ Item voluit ⁊ ordinauit ꝙ ꝑ quācunqꝫ signaturā deinceps faciendā nulli cuiuscūis dignitatis status gradus vel conditionis fuerit det dispēsatio ꝙ duas parrochiales ecclesias vel dignitates maiores post pontificales in Cathedralibus: seu principales in Collegiatis ecclesijs: vel vnā cū reliqua earū insimul retinere valeat nisi ipse ecclesie ꝑrochiales adeo ꝯtigue ⁊ inuicē ꝓpinque sint ꝙ ipsis per vnū cōmode deseruiri possit. Illarūqꝫ fructus ⁊c. insimul vltra. xxiiij. floreñ auri de Camera s'm co. extimationē nō valeant annuatim: ⁊ de hoc in litteris dispēsationū huiusmodi expressa mentio fiat. Vel nisi super obtinendis duabus ex huiusmodi dignitatibus vel parrochialibus ecclesijs insimul pro magnis nobilibꝰ magrīs vel baccalarijs in theo. formatis: aut doctoribus seu licentiatis in altero iuriū ꝑ verba dispensamus ⁊ de speciali signatura sufficiēs habeat: ⁊ sup alijs parrochialibus ecclījs i huiusmodi signatura de ꝑrochial.bꝰ mentio fiat. Et similiter in dispensationū ad incōpatibilia ꝓrogationibus obseruetur.

¶ Nulli suffraget dispensatio nisi lfis confectis.

¶ Item cum concessiones super gratijs dispensationum quarumcunqꝫ quibusuis per ipsum dominum nostrum concessarum vel concedendarū per regulas Cancel.apo.sint prouide limitate:licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblatis multa sint petita ne quis talium concessionum pretextu id dispensatiue tenere aut facere presumat ad quod concessiones huiusmodi se non extendunt. Uoluit idem dominus noster ꝙ nulla talis dispensatio cuiqꝫ suffragetur anteqꝫ super ea lfe apostolice sint confecte.

¶ De non promouendis ad sacros ordines.

¶ Item voluit ꝙ petentibus secum dispensari vt ratione beneficiorum non teneantur se facere promoueri in Ro.cu.vel in studio per Fiat septēnium alias vero quinquennium detur dūmodo infra annum a tempore dat.dispensatioīs huiusmodi ad subdiaconatus ordinem sint promoti.

¶ De fructibus in absentia percipiendis.

¶ Item de fructibus in absentia percipiendis detur in Ro.cu.vel in studio residē per quamcunqꝫ signaturam septennium ⁊ alibi quinquēniū.

¶ De duobus Decanatibus in Alamania non obtinenda.

¶ Item idem dominus noster attendens ꝙ in Alamanie partibus cathedralium ⁊ collegiatarum ecclesiarum Decanatibus cum animarum cura etiam onus incumbit capitulo presidendi defectus ⁊ negligentias diuinorū ⁊ alios excessus corrigendi:⁊ singula in ecclesijs ipsis vt debito ordine dirigantur disponendi ⁊ ordinandi:quodqꝫ non absqꝫ graui dispendio ecclesiastice discipline ⁊ status ecclesiarum ipsarū vnus tales plures decanatus obtinere possit:eorūdem dominorum Pij.ij.⁊ Julij.ij.predecessorum suorum vestigijs inherendo voluit statuit ⁊ ordinauit prefatus dominus noster ꝙ nulla per eum vel Sedem apostolicam cuiquam in dictis partibus concessa vel per eum concedenda de quibusuis dignitatibus ⁊ alijs incompatibilibus beneficijs insimul obtinendis dispensatio sibi super duobus talibus decanatibus insimul recipiendis ⁊ retinendis quomodolibet suffragetur. Quinimmo ꝙ quilibet huiusmodi duos tales insimul dispensatiue in eisdem partibus obtinens teneatur infra annum alterum ex illis pro alio compatibili ⁊ quod talis decanatus nō sit:aut quod dispensatiue obtinere possit incompatibili beneficio permutare. Alioquin huiusmodi anno elapso ille ex huiusmodi decanatibus quem primo assecutus fuerit vacare censeatur eoipso.

¶ De indulgentijs:dent festa per Cancellariam dari solita.

¶ Item voluit ꝙ in litteris Indulgentiarum solum dentur festa per Cācellariam dari solita. Et ꝙ durent per.xx.annos nisi petant pro vna die ⁊ tunc durent perpetuo.

¶ De clausulis ponendis in litteris indulgentiarum.

¶ Item voluit q in litteris Indulgentiarum ponatur q si Ecclesie siue Capelle vel alias aliqua indulgentia fuerit p ipsu5 concessa de qua inibi specialis mentio facta non sit huiusmodi litiere sint nulle.

¶ Super indulgentijs concessis ad instar.

¶ Item voluit idem dominus noster q littere non expediantur super indulgentijs ad instar nisi specificentur.

¶ De temporibus Indulgentiarum.

¶ Item voluit q per Fiat si ecclesia cathedralis vel insignis collegiata aut solemne monasterium fuerit tres: Alioquin duo anni z totidem quadragene: z per Fiat vt petitur cathedrali collegiate vel Monasterio quatuor: Alijs tres anni dentur. Pro singulis vero diebus octauarum Centum dies apponantur: z pro Capella per Fiat vnus: z per Fiat vt petit duo anni concedantur.

¶ De beneficijs vacantibus z certo modo vacaturis.

¶ Item voluit z ordinauit q in gratijs beneficialibus de vacantibus aut certo modo vacaturis factis quibuslibet si plura petantur beneficia vniuscuiuscunq3 annui valoris per simplicem signaturam z addito vt petitur duo aut tria z non vltra beneficia petita veniant: dummodo etiam illorum fructus xc.c.libras Turon.cag.co.ex.siue tantumodo in alia moneta non valeant annuatim.

¶ De valore beneficiorum exprimendo in impetratione.

¶ Item voluit q in gratijs quas quibusuis personis de beneficijs vacantibus: seu certo modo vacaturis fieri contigerit illorum. z aliorum quorumcunq3 beneficiorum que dicte persone tunc obtinuer nt seu de quibus eis fuerit prouisum vel concessum: aut mandatum prouideri verus annuus per marchas argenti aut sterlingorum vel librarum Turo n pauorum seu florenorum auri aut ducatorum aut vnciarum auri seu alterius monete valor se.co.ex.exprimatur nisi persone predicte beneficia que tunc obtinuerint: aut in quibus vel ad que ius eis competit iuxta ipsarum oblationes vel alias dimittere teneantur: alioquin prefate gratie sint nulle. Et idem seruetur in gratijs quas a sua S. motu proprio emanare contigerit quoad beneficia de quibus per S. suam pro tempore prouidetur seu prouideri mandatur aut alias dispenit: ac litteris per quas etiam pro tempore ad ecclesiarum Patriarchalium Metropolitanarum z Cathedralium ac Monasteriorum regimina promotis conceditur q Monasteria z alia beneficia ecclesiastica secularia z regularia per eos obtenta ac in quibus z ad que ius eis competit retinere possent.

¶ De clausulis in beneficijs vacantibus ponendis.

¶ Voluit z ordinauit q quando prouidet seu mandat prouideri alicui de beneficio ecclesiastico vacan. tunc dari poterunt clausule si petantur: etiam si illud quouismodo xc, seu per constitutionem Execrabilis vacet

ac ſpecialiter reſeruatum inter alios litigioſum ſit ⁊ eius collatio deuolu ta fuerit ⁊ ſic pro collitigante vel ſurrogationem aut ſi neutri vel ſi nulli ⁊c. petente ſi tunc ſpecifice lis exprimatur. Nec detur aliqua generalis reſeruatio diſpoſitiue niſi deſuper in conceſſione ſpecialis ⁊ expreſſa ac pure ⁊ non ſub conditione mentio fiat ⁊ tunc reliqúe reſeruationū inibi contente veniant. Si vero tempore expeditionis inde litterarum genera lis reſeruatio huiuſmodi probari non poſſit: aut in nouis prouiſionibus aut pro collitigantibus ſi neutri vel ſi nulli ⁊c. ſit expreſſum ꝙ ab aliqui bus aſſeritur illum cuius beneficiū conceditur collectorem ſubcollecto rem abreuiatorem vel familiarem ⁊c. fuiſſe clauſula ponatur. Etiam ſi dictum beneficiū ex eo ꝙ talis collector vel ſubcollector abreuiator vel familiaris ⁊c. fuit diſpoſitioni apo. generaliter reſeruatum exiſtat: dūmo do non ſit in eo alicui ſpecialiter ius queſitum. In reliquis vero nulla clauſula detur vnde reſeruatio generalis elici poſſit niſi deſuper ſignatu ra per duplex Fiat ſignata ſit: aut reformatio vel alias ſpecialiter habeaꝉ.

Qualitates beneficiorum exprimentur in impetratione.

¶ Item voluit ꝙ ſuper beneficijs eccleſiaſticis de qualitatibus illorum videlicet an dignitates perſonatus vel officia ſint: eiſqꝫ cura immineat animarum: ⁊ ad illa conſueuerint qui per electionem aſſumi: mentio fiat: alias gratie deſuper facte ſint nulle. Et ſi qualitates huiuſmodi affirmatiue vel conditionaliter non exprimantur negatiua expreſſio de ſuper fiat in beneficijs que tales qualitates: vel ex eis aliquas conſue uerunt habere.

De beneficijs vacañ. per contractum matrimonij.

¶ Item ſi reſeruetur beneficium per contractum matrimonij non ꝫneꝉ alij modi vacationum de futuro: nec cenſeatur beneficium reſeruatū ſpe cialiter vel affectum niſi ſequaꝉ matrimonium. Sed in beneficijs ꝑ pro motionem vel aſſecutionem aut ingreſſum religionis vacaturis ponaꝉ clauſula: etiam ſi non petaꝉ: Cum beneficia hmōi premiſſo vel alio quo uiſmodo ⁊c. preterqꝫ per obitū obtinentis vacare contigerit ēt ſi vacēt.

De religioſis recipiendis que clauſule dabuntur.

¶ Item voluit ꝙ ſi petatur aliquem in Religioſuꝫ recipi: ac ſibi de quo uis eccleſiaſtico beneficio prouideri per ſimplicem ſignaturam Fiat: rece ptio huiuſmodi duntaxat detur: adiectio ſi petens idoneus ſit ⁊ aliud ca nonicum non obſtat: ⁊ exprimatur ſi certus numerus regularium ſit ibi dem: cui etiam non derogetur: niſi expreſſe concedatur. Et ſi numerus ipſe non exiſtat: ponatur: dūmodo receptionis locus huiuſmodi nimium propterea non grauetur.

De tranſlatione religioſoꝝ ⁊ impetratione beneficioꝝ:

¶ Item ſi regularis petat ſibi de beneficio ab aliquo monaſterio vel alio regulari loco dependeñ prouideri ⁊ apparet ex huiuſmodi petitione ꝙ

alterius monasterij vel loci religiosi scilicet inibi translatio non petatur nihilominus illa veniat.

¶ De clausula Si est ita.

¶ Item q in litteris super beneficijs p cōstitutionez Execrabilis vacañ ponatur clausula Si est ita. Similiter de quibuscunq narratis informationem facti requirentibus.

¶ Petenti puideri de vacaturo dentur lre de vacañ.

¶ Item petenti sibi prouideri de vacaturo dent littere de vacaturo: & econuerso prout expedierit & impetranti.

¶ Sequestra cōmissiones executoriales dentur sub bulla.

¶ Voluit & ordinauit q mandata apo. super sententijs in Ro. cu. latis executioni demandandis sub bulla expediantur: alias sint nulla.

¶ Reuocationes decimarum impositioñ indulgentiarum.

¶ Item reuocauit quascunq decimarum subsidiorum vigesime & aliorum onerum impositiones que a prefato predecessore suo ex quauis causa etiam in subsidium expeditionis contra Turchos & alios orthodoxe fidei hostes emanarunt: & tam super decimarum vigesime & onerum huiusmodi exactione q̄ alias quascunq facultates quibusuis fructuum & prouentuum Camere apostolice debitorum collectoribus & apo. Sedis nuntijs etiam cum plena potestate Legati de latere ab eodem predecessore concessas eorum collectorie officium & cōmissa eisdem nuntijs principaliter seu alia queuis negotia non concernentes. Suspendit quoq ad sue. S. & Sedis apo. beneplacitum quascunq plenarias indulgētias que ab eodem predecessore ex quauis causa etiam expeditioñ huiusmodi concesse fuerint necnon deputandi & eligendi confessores qui plenarie absoluant & alia faciant ad earundem indulgentiarum effectum reliquas sue facultates in litteris indulgentiarum huiusmodi iam cōsecuti ipsas quolibet ꝯcernētes quo ad ea in qb⁹ indulgētie & facultates ipse i aliqua sui parte sunt sortite effectum: ita vt illis qui implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consecuti sunt facultatem eligendi confessorem qui absoluet eos plenarie in mortis articulo per huiusmodi suspensionem non preiudicetur quin facultate ipsa vti possint in futurū. Decreuit quoq irritum & inane quicquid facultatum reuocatarum earūdem pretextu imposterum contigerit attemptari.

¶ Qd vigore clausule maioris valoris fructus in tertia parte augere possit.

¶ Item cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium & certo modo vacaturorum asserendo illorum fructus &c. certum per eos expressum annuum valorem non excedere nō nunq̄ obtineant a. S. sua vt valorē annuū vt huiusmodi augere possint & versus exprimatur in confectione litterarum super eisdem impetratio-

nibus summa ad quam valorem ipsum augere valeant aliter non specificata ne de virtute hmõi ɔcessionis p̃dicte imposterũ hesitari cõtingat declarauit preterea concessionis huiusmodi valorem ipsum vsq3 ad tertiã partem valoris expressi ⁊ in prima que desuper fiet litterarum expeditione dũtaxat augeri posse: ⁊ eas quas litteris iam expeditis cum expressione valoris specificati: aut non integro augmento predicto denuo desuper expediri contigerit litteras cum aliquo augmẽto valoris huiusmodi nullius esse roboris vel momenti etiam si motu proprio beneficiales gratie ⁊ dispositiones quecunq3 a Sanctitate sua emanarent.

¶ Clausula absolutionis non suffragetur falsificatoribus ⁊ impediẽn nuncios apostolicos.

¶ Item ne personis pro q̃bus littere sue emanabunt ob generalem absolutionem a censuris ecclesiasticis quibus ligate forent ad earundem litterarum effectum indifferenter concedi ⁊ in litteris apo. apponi solitam prestetur occasio censuras ipsas vilipendendi ⁊ insordescendi in illis statuit ⁊ ordinauit huiusmodi absolutionem ⁊ clausulam in litteris quas in futurum cum illa concedi continget non suffragari non parentibus rei iudicate: incendiarijs: violatoribus ecclesiarum: falsificantibus ⁊ falsificari procurantibus litteras ⁊ supplicationes apostolicas: ⁊ illis vtentibus: receptoribus ⁊ fautoribus eorum: ⁊ res vetidas ad infideles deferentibus: violatoribus ecclesiastice libertatis: via facti ausu temerario apo. mandatis non obtemperantibus: ⁊ nuncios vel executores apo. Sedis ⁊ eius officialium eis cõmissa exequentes impedientibus: qui propter premissa vel aliquod eorum excõmunicati a iure vel ab homine per quatuor menses scienter excõmunicationis sententiam huiusmodi sustinuerint. Et generaliter quibuscunq3 alijs: qui censuris aliquibus etiam aliis q̃3 vt prefert quomodolibet ligati in illis p Annũ cõtinuũ insorduerint.

Officiales nihil exigant vltra debitum.

¶ Item idem dominus noster intendens exactionibus quas S. sua non sine displicentia plerũq3 fieri intellexit per Officiales Ro. cu. qui constitutis eisdem emolumentis pro exercitio officiorum que obtinent non cõtenti vltra a prosequentibus negotiorũ quorũlibet expeditionem in eadem exigere non verentur: obuiare volens districte precipiendo inhibuit omnibus ⁊ singulis quevis officia in eadẽ Cu. obtinẽn. ne decreto q̃cq̃3 preterea officiorum que obtinent quouis colore: etiam celerioris expeditionis vltra emolumenta huiusmodi exigere seu ad hunc effectum expeditionem eorum que in eis incumbunt malitiose differre presumant sub excõmunicationis: ⁊ preter illam suspensiõ a perceptione emolumentorum huiusmodi pro prima ad semestre: ⁊ pro secunda ad Annum: ⁊ pro tertia vicibus quibus se excederent priuationis officiorum per eos obtẽtorum in quibus sic excesserint penis. Ac voluit ꝙ S. R. E. Vicecan-

cellarius: Camerarius: et maior Penitentiarius excedentes ipsos respectiue prout eis subsunt per subtractionem emolumentorum eorundem ac alias vt premittitur compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere: et contra eos per predictas penas et alias prout melius videri[n]t expedire procedant.

Qd Ordinarij possint disponere de beneficijs vacantibus in mensibus Decembris: Martij: Junij: et Septembris: non obstantibus Expectatiuis.

¶ Item prelatis et personis ecclesiasticis vt de quibusuis dignitatibus personatibus admi. officijs canonicatibus et preben. alijsque beneficijs ecclesiasticis cum cura et sine cura secularibus et regularibus ad eorum collationem prouisionem presentationem electionem seu quamuis aliam dispositionem pertinen. que vigentibus gratijs expectatiuis ab ipso Julio predecessore concessis in Decembris: Martij: Junij: et Septembris mensibus vacare contigerit dummodo dispositioni apo. generaliter reseruata seu ex generali reseruatione apo. affecta non fuerit perinde ac si expectatiue gratie predicte super illis reseruation non emanassent libere disponere possint prout poterant viuente Julio predecessore prefato iuxta quandam ipsius predecessoris constitutionem vltimo editam concessit. Ac decreuit irritum &c.

Qd Cardinales non comprehendantur sub regulis Cancel.

¶ Item cum sancte Ro. ecclesie Cardinales ipsi Sanctissimo domino nostro assistant et propterea debeant specialibus prerogatiuis et priuilegijs gaudere. Idem dominus noster statuit ordinauit decreuit et declarauit quod in presentibus et quibuscumque alijs constitution et regulis per S. suam etiam imposterum edendis et faciendis non includantur ipsi Cardinales in eisdem presentibus et alijs constitutionibus et regulis sic edendis et faciendis: nisi ille eorundem Cardinalium fauorem concernent vel ipse constitutiones: et deinde de eorundem Cardinalium vel maioris partis eorum consilio edite fuerint.

¶ De potestate R. dni Uicecancellarij et Cancel. Regent.

¶ Absolutio illorum qui in supplicationibus vel litteris ignoranter scribunt.

¶ Primo quod possit committere absolutionem illorum qui ignoranter in supplicationibus vel in litteris Apostolicis aliquid scriberent corrigerent vel delerent.

Qd possit corrigere nomina et cognomina.

¶ Item quod possit corrigere nomina et cognomina personarum et beneficiorum: dum tamen de corpore constet.

Qd potest committere omnes causas.

¶ Item quod possit omnes causas beneficiales etiam non deuolutas committ

tere in Cu. cum potestate citandi ad partes.

Quod possit aggrauare processus & sententias.

¶ Item q̄ processus auctoritate Apostolica decretos aggrauare possit cum inuocatione brachij secularis: & sententias executioni demandari facere contra intrusos & intrudendos per litteras Apostolicas & desuper cō / ficiendas & non alias.

¶ De Conseruatorijs.

¶ Item q̄ possit concedere quibuscus petentibus conseruatorias per triennium in forma.

De celebrando ante diem in locis interdictis.

¶ Item q̄ possit quibuslibet Nobilibus personis petentibus dare indultum de celebrando & celebrari faciendo ante diem in locis interdictis & p̄ trienniū reconciliari faciendo Ecclesias & Cimiteria polluta in forma.

Quibus cōcedi pōt indultū de fructibus percipiendis.

¶ Item Prothonotarijs & litterarum Apostolicarum Scriptoribus & de quibus iuxta illorum sufficientiam & idoneitatem sibi videbitur. Abbreuiatoribus sua officia in Ro. Cu. pro tempore exercentibus indultum de percipiēdis in absentia suorum beneficiorum fructibus: etiam si alias eis tale indultum quauis auctoritate concessum fuerit.

Quibus conceditur altare portatile.

¶ Dominis terrarum & locorum: necnon Abbatibus & per Priores gubernari solitorum monasteriorum: prioribus ac superioribus Prelatis: ac magnorum Principum Consiliarijs altare portatile in forma.

Quod possit admittere resignationes.

¶ Item q̄ possit recipere & admittere resignationes beneficiorum ecclesiasticorum quorumlibet: etiam generaliter vel specialiter reseruatorum simpliciter vel ex causa permutationis: & desuper supplicationes per Cōcessum signare pro litteris apo. inde conficiendis vt moris est.

Qd̄ possit signare beneficia.

¶ Itē q̄ possit signare supplicationes duorū Referendariorū manibus signatas de nouis prouisionibus si neutri & surrogationibus pro collitigātibus: in quibus non detur clausula generalem reseruationē importans.

De signandis prouisionibus.

Item q̄ possit signare supplicationes etiam manibus duorum Referendariorum signatas de beneficijs ecclesiasticis vacantibus secularibus & regularibus dispositioni Apostolice generaliter non reseruatis quorum cuiuslibet valor .c. florenorum auri de Camera vel totidem librarum Turonen. paruorum: seu tantundem in alia moneta secundum cōmunem extimationem valorem annuum non excedant.

Super defectu natalium.

Item q̄ possit signare supplicationes manu vnius Referendarij signa

tas super defectu natalium ad omnes sacros ordines & duo beneficia ecclesiastica cum cura vel sine cura se inuicem compacientia etiam si Canonicatus & preben. vel officia collegiatarum ecclesiarum fuerint.

Super defectu etatis.

¶ Item quod in gratijs expectatiuis concedere possit ad obtinenda beneficia dignitates personatus administrationes vel officia curata defectum etatis patiétibus: qui. xx. siue etatis Annum peregerint: & de quibus sibi quod alias ad hoc idonei sint fides facta fuerit quod huiusmodi eorum gratie ad ipsa beneficia dignitates personatus administrationes ac officia valeant: suumque sortiantur effectum. Et quod illarum vigore quamprimum ad etatem legitimam peruenerint huiusmodi beneficia dignitates personatus administrationes vel officia acceptare & de illis sibi prouideri facere ac ea recipere & retinere possint & valeant.

De Reseruationibus.

¶ Item quod in expectatiuis & de beneficijs generaliter vel specialiter non reseruatis impetrationum quarumlibet reformationes de non obstan. & dispensation. omissis ac beneficiorum valoribus & qualitatibus nataliumque defectibus signare possit.

Super defectu etatis pro Magnatibus.

¶ Item quod in expectatiuis pro Nobilib[us] vel graduatis saltem. xx. annos habentibus & ad obtinenda beneficia dignitates personatus administrationes vel officia cum cura defectum etatis patientibus & ad illa dispésationum supplicationes signare possit de duobus annis.

De maioribus preben.

¶ Item quod sufficientibus & idoneis & de quibus quod tales sint ei facta fides extiterit in expectatiuis signare possit ad maiores Ecclesiarum preben. in quibus iuxta illarum statuta & consuetudines de minoribus ad maiora graduatim debet fieri ascensus.

De progationibus suscipiendorum ordinum.

¶ Item quod possit ad ordines suscipiédos artatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus vsque ad proxima tunc a Iure statuta tempora in quibus sic artati successiue ad ipsos ordines promoueantur.

Placet publicentur & describantur in
Cancellaria apostolica. I.

¶ Lecte & publicate fuerunt suprascripte Regule Rome in Cancellaria Apostolica: Die Iouis vltima mensis Martij: Anno Incarnationis dominice. M. D. xiij. Pontificatus prefati Sanctissimi domini nostri Pape Anno Primo.